

MEDDELANDEN FRÅN:

Kulturarv
Östergötland

Kulturarv Östergötland

www.tema.liu.se/kulturarv

Hus och människor

Ytterligare en fantastiskt välgjord och högintressant site finns nu länkad till Kulturarv Östergötland.

Husen i Gamla Linköping, var stod de innan de flyttades till sin nuvarande plats? Vem bodde i dem? Klarade de husförhörens frågor?

Allt detta kan du lätt få svar på om du besöker Bild Linköpings site "Gamla Linköping".

Hus och människor i
Gamla Linköping
- klicka här, ta en titt!

HISTORIE PORTALEN www.edu.linkoping.se/lokalhistoria/

Redaktion

Redaktör

Dan Malmsten

013 - 28 57 18

danma@tema.liu.se

Grafisk form och redigering

Christina Nibelius

013 - 23 03 45

christina.nibelius@lansmus.linkoping.se

Kulturarv
Östergötland

Detta Nyhetsbrev från Kulturarv Östergötland upptas till stor del av två längre artiklar; dels om Åtvidabergsprojektet, dels om de två spännande Birgitta-projekten. För övrigt kan vi meddela att de databaser som redan finns inlänkade utvecklas efter hand. Här kan vi exempelvis nämna att Östgötabilder numera även innehåller några hundra Norrköpingsbilder och att det för böteslängderna respektive soldatregistret nu finns bredare sökmöjligheter än förut. I vår Kulturhistoriska östgötamiljö har vi nu också med Riksantikvarieämbetets bilddatabas "Kulturmiljöbild". Våren ägnas annars åt fortsatt utveckling och lansering av Kulturarv Östergötland.

Åtvidabergsprojektet

Genom samverkan mellan Enheten för historia vid Linköpings universitet, Kulturarv Östergötland, Åtvidabergs kommun och arbetsförmedlingen i Åtvidaberg kunde Åtvidabergsprojektet inleda sin verksamhet våren 1999

Projektet syftar till att genom exempel från Åtvidabergsområdet göra den svenska bruks- och industriortens kulturarv tillgängligt för skola, lärarutbildning, kulturturism, fritids- och akademisk forskning samt självklart för en historieintresserad allmänhet. Valet av Åtvidabergsområdet betingas av det stora antal studier som redan har genomförts, t ex ca 60 studentuppsatser, av den rika tillgången till intressant arkivmaterial och omfattande fotografiska samlingar för framtida forskning samt av områdets långa och ur projektets synvinkel synnerligen intressanta historiska utveckling. Åtvidabergsprojektet verksamhet har två huvudinriktningar. Den svenska bruks- och industriorten med vidhängande omland illustreras genom uppbyggnaden av Ekomuseum Åtvidabergs bruksbygd, vars första etapp kunde invigas i september 2000.

Här får ett urval objekt belysa olika aspekter av det synnerligen komplicerade system som bruks- och industrisamhället bestod av. Arbetet med etapp 2 – ett basmuseum som ett nav i det ekomuseala systemet ska vara klart under hösten år 2001.

Den andra huvudinriktningen syftar till att bygga upp en omfattande kunskapsbas, där en arkivdepå för arkiv och samlingar i Åtvidabergsområdet utgör stommen. Åtvidabergsprojektet har fått tillgång till f d AB Facits huvudarkiv med en kapacitet om ca 2 000 hyllmeter. I dagsläget förvaras här AB Facits arkiv, där materialet främst belyser perioden från 1920-tal fram till Facitkrisen 1971-1972. Här finns bl. a.

en, enligt expertis, synnerligen intressant och delvis helt unik samling av industriell, dokumentär film. Åtvidabergsprojektet har även börjat samla lokala folkrörelser arkiv samt enskilda personers arkiv. I arkivdepån förvaras också projektets egna arkiv, t ex med material från delprojektet "Åtvidabergsminnen" – omfattande sk livslopsintervjuer med åtvidabergare. I arkivdepån kan dessutom tidningen Östgöten från det första provnumret julafton 1872 till nedläggningen 1997 studeras. Även en del av Östgötens lokalredaktions bildarkiv finns åtkomlig här.

På sikt hoppas Åtvidabergsprojektet att kunna bygga ut arkivdepån så att en så komplett bild som möjligt av den svenska bruks- och industriortens utveckling kan studeras genom exemplet Åtvidabergs bruks-

bygd hämtade från företagsarkiv, folkrörelsearkiv, enskilda personers arkiv, fotografiska samlingar m. m. Arkivmaterialet görs tillgängligt genom projektets forskarrum. Här kan forskare av alla kategorier från skolelever till postgraderade akademiker ta del av arkivdepåns innehåll. Men här är även kyrkböcker från Åtvids och närliggande församlingar åtkomliga i digital form. Här kan Åtvidabergsprojektets bild-databas om i dagsläget 3 500 fotografier från ca 1860 – 1930 sökas i datorn. Här kan den digitala teknik som projektet arbetar med i samverkan med andra kulturaktörer med inriktning mot digitala bildspel och digitala kartor studeras. Här förvaras studentuppsatser, litteratur, kartmaterial m.m. som berör områdets historia. Ett videobibliotek där filmmaterialet i Facits arkiv ska bli tillgängligt för forskar-

rummets besökare är också under uppbyggnad.

Vill Du veta mera eller göra ett besök i Åtvidabergsprojektets forskarrum kan Du kontakta:

Roy Andersson,

tel 0120-350 68

eller

Svante Kolsgård,

tel 013-28 18 08.

Du kan få mer information om Åtvidabergsprojektet på www.atvidaberg.se/atvidabergsprojektet

Åtvidabergsprojektet
- klicka här, ta en titt!

Den heliga Birgitta

Inom ramen för projektet "Bilderna av Birgitta" skapas nu två systemsiter, där det östgötska arvet efter Birgitta presenteras. Bildframställningar och litterära alster samsas sida vid sida och ger tillsammans en bred bild av den heliga Birgitta idag, såväl som i ett historiskt perspektiv.

Bilderna av Birgitta

Östergötlands länsmuseum arbetar med att bygga upp en bild-databas med bilder av den heliga Birgitta inför det stora Birgitta jubileet 2003. Medel har erhållits från Riksbankens jubileumsfond. Arbetet sker i samverkan med Stockholms universitets konstvetenskapliga institution, Linköpings universitets historiska institution och Birgitta stiftelsen i Vadstena.

Syftet med projektet är att med ny teknik bygga upp en forskningsmiljö i avsikt att främja forskning och studier på alla nivåer. Den digitaliserade bildbanken kommer att bli en central kunskapsbank för att underlätta och främja forskningen om Birgitta i och utanför Sverige.

Birgittabiblioteket

Birgittabiblioteket är namnet på ett av Länsbibliotek Östergötlands pågående projekt. Ambitionen är att på Internet skapa ett elektroniskt bibliotek för den som vill söka information om den heliga Birgitta och om hennes samtid eller betydelse idag.

Det ska finnas möjligheter att söka efter Birgittamaterial i olika elektroniska kataloger och därjämte kunna lokalisera och ta del av unika samlingar. Förhoppningen är även att i ett framtida perspektiv göra en del svåråtkomliga texter - till exempel handskrifter - tillgängliga genom att lägga ut dem i fulltext. Därmed begränsas inte studiet av unikt material till en läsesal i ett visst bibliotek. Det virtuella

Birgittabiblioteket kommer så småningom att ingå i det klostermuseum som planeras i Vadstena. Länsbiblioteket samverkar med två andra projekt. Det första är Bilderna av Birgitta, ett länsmuseumprojekt som syftar till att dokumentera alla bild- och skulpturframställningar av Birgitta fram till år 1500, som finns i Sverige. Ett andra projekt pågår parallellt med de övriga, nämligen en nyöversättning av Birgittas Revelationes, dels till engelska och dels till svenska. Detta sker vid Uppsala universitet. Museets bildprojekt beskrivs redan ovan.

Den heliga Birgitta
- klicka här, ta en titt!